

SZILÁGYOSOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyilttér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

A kifogásolt „izmok”.

— Amerikai levél. —

Hogy Amerikának csupán baromi erő kell, nem a dolgozó ember, — kiviláglik abból az eljárásból, melyek Williams Vilmos a bevándorlásra ügyelő legfőbb amerikai tisztviselő követ. Ismeretes róla, hogy mikor hivatalba lépett, kiadta azt a hirhedt rendeletét, hogy minden bevándorlónak 25 dollárnak kell a birtokában lenni.

Persze, hogy az olcsó munkást óhajtó amerikai gyárosok óriási módon felzudultak ellene. Hogyan kapnak akkor ők olcsó munkásokat? Minden oldalról támadták miatta a bevándorlási hatóságot a munkaadók; hatása olyan volt, hogy most bárha nyilvánosan nem is, de azért máig is megkövetelik a bevándorlótól, hogy egy bizonyos összegnek birtokában legyen, mert nem bocsátják partra, hanem visszaküldik, mint olyant, ki csekély pénze folytán az államnak, vagy a közjótékony-ságnak terhére válhat.

Természetes, hogy a hajózási társulatok szintén felszólaltak a 25 dolláros rendelet ellen, de üzleti érdekből a dolgot erőltetni nem akarták és inkább arra határozták el magukat, hogy az európai behajózási állomásokat utasítják, miszerint csak azon esetben fogadjanak el fedélközi utasokat az Egyesült Államokban való szállításra, ha azok pénzzel kellőleg el

vannak látva, vagyis legalább is 25 dollárral rendelkeznek.

A bevándorlási hatóság ezen követelésének ilyenképpen elég tétetvén, ez nem szolgálhatott indokul a kizárásra és a bevándorlás megszorítására.

Uj ürügyet, új indokot kellett tehát kieszelni. Ki is eszeltek egy ilyent. A bevándorlási állomás orvosai most már bizonyítványt állítanak ki arról, hogy a bevándorló milyen izomzatu? „Gyenge testalkatu-e” („Lack of muscular development” vagy „Lack of physical development”) És az orvosok eme bizonyítványa alapján kizárathatják a különben egészséges bevándorlókat. Kizárják ezen az alapon, mivel más indok a kizárásra nem volt található és kizárnak ezen alapon százakat, ezreket, kiknél csak az a baj, hogy ők is szaporítanak az amerikai lakosok számát és pedig azok terhére, akik már itt letelepedtek, vagy itt születtek. Igen sok tót és magyar kivándorló jött most vissza, kit vékony dongájúnak találtak.

Erre vonatkozólag ezeket írja egy amerikai lap: Ha az ily indokolás olyanok ellen irányulna, kik nehéz gyári, földművelési és egyéb fizikai erőt igénylő munkával keresik kenyerüket, úgy nem szólal-nánk fel még akkor sem, ha talán a dolog meggyőződésünkkel ellenkeznék, de fiatal, egészséges mesterembereket, férfi és női szabókat, cipészeket, takácsokat, szűcs-munkásokat stb. zárnak ki tömegesen,

kiknek bizonyára nem kell óriásoknak lenni, hogy mesterségüket gyakorolhassák.

Ime e néhány sorban mily őszinte bevallása annak, hogy Amerikának nem kell már senki Európából, bolond aki megy; bolond az, aki az ügynökök csábító szavának felül. Mert bizony odaát a betevő falatért veritékesebben meg kell dolgozni, mint idehaza. Felhívjuk a községi előjárókat, lelkészeket, tanítókat, hogy erről az amerikai új helyzetről világosítsák föl a népet.

Takarékpénztári gyűlés.

A „Krasznamegyei Takarékpénztár Részvénytársaság” folyó hó 20-án délután az intézet helyiségében rendkívüli közgyűlést tartott.

A rendkívüli közgyűlésre az adott alkalmat, hogy az igazgatóságnak három tagja, Balta Elemér, dr. Láng Jakab és Láng József vezérigazgató állásukról lemondottak és emez állások sürgős betöltése vált szükségessé. Ezenkívül, sőt első sorban az alapszabályok módosítása iránt Weisz Salamon és társai által benyújtott javaslat volt a pénztár jövő fennállására és működésére nagy kihatással bíró tárgya a gyűlésnek.

Már itt megemlíti, hogy a Krasznamegyei Takarékpénztár igazgatóságát, főként annak most már lemondott vezér-

Nászuton.

Az első osztályú váróteremben sötét volt, Béla odaintette a pincért.

A pincér ur nagyon elegáns megjelenésű férfi, lassan közeledett. Kifogástalanul keményített ingmelle hófehéren villogott; frakkja modern szabásu volt és miután felcsavarta az üres szobában a villanycsillárt, nagyképekű grandezziával hajtotta meg magát a vendégek előtt.

— Borzalmas itt a hőség, — panaszkodott a fiatal asszony, — miért is késtünk le a vonatról. Amig elindul a másik, addig . . .

— Kérem alásan. Kinyitom a nagy terembe vezető ajtót — mondotta a pincér. Kinyitotta a fűtetlen terembe nyíló ajtót.

— Ez kellemetlen, — mondta Ellus — az a nagy sötétség odabenn . . .

— Miért néznek bennünket olyan furcsán az emberek? — kérde Ellus, miközben Béla hesegeti utazókabátját. A férfi belesug a rózsás füléskékbe:

— Bizonyára észreveszik rajtunk, hogy nászutra készülünk.

— Kellemetlen! — mondotta Ellus.

A pincér visszakerült,

— Mit méztatnak parancsolni? — kérde.

— Lekéstünk a vonatról és most ennénk valamit — modja Béla. Kissé gondolkodik.

— Kérlek drágám ülj le, — fordult Ellus-

hoz, de az asszonyka állva marad és izgatottan nézi a házipodgyászu között levő kis fehér kosarat, amelynek teteje gyanusan mozog.

— Vacsorát parancsolnak? Talán lazac tartármártással, fiatal jérceomlette, pompás cernembert, nagyon ajánlhatom — hadarja a pincér.

— Köszönjük — siet őt félbeszakítani Béla. Most néhány órával a lakodalmi ebéd után ezt a sok ételt még végiggondolni is rossz. De az elegáns pincér ur sokat vár előkelő vendégeitől. A mozdulatai biztosak és a magatartása lekötőzően választékos! Nem lehet egy üveg sört rendelni nála! Hja, ha a Pici nem lett volna velük! Be se jöttek volna ide, de a Picit mielőbb ki kell eresztetni a fogságból.

— Hozzon kérem teát, vaját, sonkát, — mondja szórakozottan Béla.

— Kétszer teát, kétszer sonkát, két vaját, mondja a pincér. Észrevehetően hűvösebb lett azonban a magaviselete.

A fiatal férj gyöngéden kézen fogja az asszonykát.

— Tudod-e, hogy az esküvőnk óta most vagyunk először egyedül? — sugja szerelmesen. Ellus szórakozottan hallgatja. A mosolya furcsán erőltetett.

— Nem gondolod kérlek, hogy kevés levegőt kap? — kérde izgatottan figyelve a fehér kosarat.

A férfi rosszkedvűen elfordul:

— Ha behozta a pincér a teát, kinyitjuk a kosarat, akkor annyi levegőt szívhat, amennyi belefér. De kérlek ülj le!

— Ne bánts kérlek, nagyon nyugtalan vagyok.

— Pici . . .

— Igenis.

— Már megbocsáss . . . de egy állat miatt! . . .

Ellus élesen néz az urára.

— Allat? — kérde szemrehányóan a megnyomva a szót.

— Hát persze, hogy az, mi a csoda volna egyébb?

— Tudja meg, hogy nem utaztam volna el nélküle!

Béla nem szól. Visszafojtja az ajkára toluló szavakat, de nagy lehangoltság vesz erőt rajta. Mit is sugott ma Lina néni a fülébe? Nem lesz könnyű dolog vele. Igaz, hogy egy kicsi pezsgős állapotban volt a jó Lina néni! De hát . . . nem zsarnokoskodott-e már ma is fölötté Ellus, amikor kierőszakolta a beleegyezését, hogy a Pici is velük utazhassék. Hosszas intelmei és ellenkezései dacára is?! . . . Az asszonykájára felé néz. Ott áll a kis fehér kosár mellett, simogatja a kosarat és szeretettel sugdos a Picinek. Gunyos mosoly szökik Béla ajkára. Az asszony észreveszi

— Nincsen szíved! — mondja duzzogva.

— Meglehet — feleli nyugodtan a férfi.

— Béla! Es ezt a menyegzőnk napján mondd nekem?!

Vállait vonogatja a fiatal férj. Aztán a feleségére néz. Ekkor azonban az történt, hogy átölelte és többször megsókolta.

igazgatóját, Láng Józsefet ért kiméletlen támadások folytán a részvénytársaság közlelbbi közgyűlésében lefolyt zajos jele- netek most nem fordultak elő és azok, akik ettől a rendkívüli közgyűléstől valami szenzációt, talán valami skandalózus jele- netet is vártak, nagyban csalódtak, — mert a gyűlés minden élesebb összetűzés és a felszólalók vehemensebb vitatkozása nélkül, a lehető legnagyobb nyugodtsággal és egyetértéssel folyt le.

Nagyobb emóciót egyedül dr. Keller Samu részvényes tagnak azon indítványa keltett, amelyben az állásáról lemondott Láng József vezérigazgató lemondását bizonyos megbélyegző kifejezések jegyző- könyvbe vételével kívánta kísérni. A rész- vényesek azonban tulnyomó többséggel el- vetették a dr. Keller Samu ide vonatkozó indítványát és Weisz Salamon és társai indítványát fogadták el, miszerint a Láng József vezérigazgató lemondását megnyug- vással veszi tudomásul a közgyűlés, a föl- mentvényt azonban egyelőre részére meg- tagadta.

A közgyűlés pontban három órakor vette kezdetét, melyet Barta Károly igaz- gatósági tag Láng József vezérigazgatótól érkezett levél felolvasásával nyitott meg, melyben emez betegségére hivatkozással a gyűlésből elmaradását menti és a gyűlés vezetésére maga helyett elnök választását kéri.

A gyűlésnek vezetésére egyhangulag dr. Szilágyi Sándor ügyvédet választották meg, ki az elnöki helyet elfoglalva — annak megállapítása után, hogy összesen 26 részvényes jelent meg, akik 1335 rész- vényt képviselnek s így a gyűlés az alap- szabályoknak megfelelőleg határozatképes — a jegyzőkönyv vezetésével Hegedűs Géza titkárt bizta meg. A jegyzőkönyv hitelesítésére pedig a közgyűlés Farkas István, Weisz Salamon és Frankovits Ignác részvényeseket kérte föl.

A gyűlés összehívásának szabályos

volta felett felmerült, de szavazás nélkül közmegnyugvással elsimult vita után az alapszabálymódosításra vonatkozó indít- ványt tárgyalták le. Legnagyobb vitát a 3-ik §., vagyis a részvénytársaság műkö- dési körének kiterjesztését célzó javaslat keltett. Végre is Faragó Sándornak a módosítást ellenző indítványa mellett le- adott 97 szavazattal szemben 1232 szava- zattal elhatározta a közgyűlés, hogy az üzletkör kibővitést tartalmazó eredeti ja- vaslatot fogadja el.

Az alapszabályok 18—53. §-ait 1178 szavazattal 142 szavazattal szemben az alapszabályokból kihágyták és ezeket az igazgatóság által készített ügykezelési szabályokba való befoglalásra utalták.

A 61. §-t Faragó Sándor, dr. Keller Samu és Donogány János hozzászólásai után egyhangulag oda módosították, hogy a közgyűlésekre jogosító részvény letétbe- helyezésre az igazgatóság mindazon vár- megyékben, melyek területén a részvény- könyv szerint legalább 50 részvény tulaj- donosa lakik, a részvények letétbe helye- zésére egy-egy pénzintézetet a meghívóban megjelölni köteles.

Nevezetesebb alapszabálymódosítások még, hogy az igazgatóság tagjainak szá- mát 6-ról 10-re emelték és egy 4 tagu igazgató tanács felállítását is — 1172 szóval 144 ellen — elhatározták és Faragó Sándor azon indítványának, hogy az igaz- gatóság és felügyelőbizottság tagjai az intézettől kölcsönt ne kaphassanak, 111 szó ellen 1151 szavazattal lett elvetése után azt mondták ki, hogy az igazgatóság tagjai csak dologi biztosítékre kaphassanak kölcsönt, személyi hitelre azonban csak akkor, ha azt az igazgatóság egyhangulag megszavazza.

Még némely §-ok kihagyása és lényeg- telen módosítása után a lemondás folytán megüresedett igazgatótagsági állásokról határozott a gyűlés és a dr. Keller Samu elől említett ellenindítványára esett 190

titkos szavazat ellenében 1097 szavazattal megnyugvással vette tudomásul a Láng József vezérigazgató lemondását, a kért fölmentvényt azonban részére nem adta meg, — Balta Elemér és dr. Láng Jakab igazgatók lemondását, előbbiét minden megjegyzés nélkül, utóbbiét pedig sajná- lattal vette tudomásul, a felelősség terhe alól azonban a szokásos fenntartással mindkettőt fölmentette.

Ezután szintén titkos szavazással 44 szavazat ellen 1266 szavazattal kimondta a közgyűlés, hogy úgy a lemondás folytán megüresedett, mint az alapszabálymódosi- tással szervezett új igazgató tagsági helye- ket — be nem várva a kir. törvényszék- hez bejelentés eredményét — már most választás útján betölti. Ebből folyólag a választás titkos szavazással megejtetvén, igazgatósági tagokká az 1912-ik évi ta- vaszi rendes közgyűlésig való megbizátás- sal megválasztottak: Donogány János városi közigazgatási tanácsos, földbirtokos, Farkas István földbirtokos, ifj. Kethely István nagybérlő, Moni Gyula kir. közjegyző, Steiner Lajos földbirtokos (Széplak) és Weisz Salamon gőzmalomtulajdonos, mindnyájan 1305 szavazattal. Az igazga- tósági új tagokra egyedül dr. Keller Samu nem szavazott, aki fennlobogtatva szavazó- céduláját, hangos szóval jelezte, hogy ő egyedül Láng Józsefre, a lemondott vezér- igazgatóra szavaz.

Végül megbizta a közgyűlés az igazga- tóságot arra, hogy a módosított alapsza- bályokat a kir. törvényszékhez terjessze be és a törvényszék által netalán kívánt lényegtelen módosításokat az alapszabályba a közgyűlés összehívása nélkül vegye be. Ezzel a rendkívüli közgyűlés hat és fél órakor befejeztetett.

A közgyűlés befejezése után az ujonan alakult igazgatóság tanácskozássra ült össze és belső ügykezelési dolgok megbeszélése után vezérigazgatóvá Donogány János városi közigazgatási tanácsost, — intézeti

— Néha rosszul bánssz velem, — panaszkodik hozzá simulva az asszony.

A férj kacag.

— Mielőtt a jegyesed lettem, más voltál egészen.

— No no?!

— Komolyan. Sokkal többet foglalkoztál a Picivel! Béla csaknem a nyelvére harapott, annyira bosszantotta a Pici belevonása. A pincér behozta a teát stb. Alig távozott, Ellus letér- delt a kis fehér kosár mellé.

— Szegény Picim! Jer ki gyorsan! Benn hagynának veszni, ha én nem volnék... Hirtelen felugrik.

— Béla kérlek ennek valami baja van! Nézd alig mozdul, alig néz...

Béla ráver a kis fekete, selyemszőrű állatka hátára mire nehézkesen kimászik a kosárból ásit és ide oda tipegve barátságosan nézi a fiatal házaspárt.

— No látod kutya baja!

A kutyas mindinkább élénkebb lett. Ellus tejjel és sonkával eteti. Azután ő is leül a férje mellé.

A hangulat emelkedettebb lett. Ettek ittak és kezdték jól érezni magukat.

Egy mondat közepén Ellus hirtelen fel- állott és körül nézett.

— Nem látom a Picit, és a szomszéd terembe megy.

Rémült arccal jön vissza onnan.

— Béla! Ez borzalmas! — Siránkozik.

— Mi történt?

— Feldöntött egy korsó vizet, egész tó van odabenn — mondja Ellus és visszasiet.

Béla követi. Az ajtóban összetalálkoznak. Az asszonyka arca vörvörös.

— Papirt dobtam reá! — mondja.

— De hiszen az még feltűnőbb!

— Oh nem, jer be kérlek!

A férfi követi.

— De Ellus, ezt nem lehet annyiban hagyni, ne bánssad angyalom, beismerünk min- dent a pincérnek. Ez az egyedüli helyes eljárás.

— Igazad van — mondja megnyugodva Ellus is megnyomja a villamoscsengőt.

— Az Istenért csak nem hívod be ezért? Ezt úgy melleleg megjegyzi az ember, amikor kifizeti a számláját és közben busás borravalót csusztat a kezébe.

— De én már becsöngettem...

— Akkor ülünk vissza a helyünkre. Ide, kérlek!

— Megmondod neki, ha bejön?

Dehogy mondom, ezzel csak fölösleges fontossággal ruháznók föl ezt a kellemetlen ügyet.

Mind a ketten előbbeni helyükre ülnek és folytatják a félbemaradt teázást.

A pincér bejön.

— Parancsolni méltóztatott?

A fiatal házaspár egymásra néznek.

— Bocsánat, — mondja Béla, — a fele- ségem rendelni akart valamit, de közben meg- gondolta.

A pincér meglepett arcot vág és sietve eltűnik.

— Igazán kellemetlen! — mondja Béla. — Mit gondol ez most rólunk...

— Igazán ilyenkor az ember tisztára hülye. Még bocsánatot kértem ettől a nagy képüsködő trottiltól és mindezt az az átkozott kuvasz okozta...

— Béla!!!

— Hová bujt a csirkefogó!

— Jaj Istenem, hová lett! Pici! Kormos, édes Picikém! Pici!

— Mit csináltál! — ordít rá Béla és fenyegetően emelt kézzel közeledik feléje.

— Meg ne bánssad, kérlek!

— Ne félj, most nem bánom, de majd...

— Meghozok minden áldozatot, eltüntek odabenn minden rendetlenséget. Remélem, hogy ezután megbékülsz a Picivel is.

Ellus a szomszéd terembe siet. Béla rosszkedvűen ülve marad. Hirtelen felugrik azonban. Ablaküveg csörömpölés és feldöntött butorok zaja hangzik a teremből. Nyomban ezután Ellus halotthalványan rohan ki hozzá és karjaiba veti magát.

— Oh, én Istenem! Istenem! — siránkozik.

— Mi történt?

— A nedves papirt az ablakon álló üres virágtartóba akartam beletömni, a tartó neki- dől az ablaknak és...

— Az ablak is eltört?

— El!...

A pincér berohan, utána jön a vendég- lős is.

— Itt történt valami?

— Itt! — mondja félősen Ellus és Béla- hoz simulva bemutat a terembe.

— Betört az ablak! — magyarázza lehetőleg nyugodtan Béla.

— Hogy történhetett ez kérem? — kérdi csodálkozva a vendéglős.

— A feleségem... — kezdi Béla, de Ellus hirtelen bözbevág.

— Azt hiszem, valaki be akart ide törni! szaladt ki a száján.

Béla csodálkozva nézi az asszonykát. Hazudott!

A vendéglős és pincér erre a betörő keresésére indultak.

Ellus reszketve suttogja:

— Béla szökjünk innen!

ügyész pedig dr. Szilágyi Sándor ügyvédet választották meg.

A nevezetes közgyűlést este a Kereskedelmi Csarnok nagytermében az új igazgatóság által rendezett vacsora követte, melyen az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjai és az intézet tisztviselőin kívül még néhány meghívott vendég is vett részt.

A társaság a Goldberger Albertné kitűnően sikerült vacsorája után, a Puskás Béla kolozsvári elsőrendű zenekarának pompás játéka mellett, a szilágyosomlyói borértékesítő és pincészövetkezet kifogástalan minőségű boraiból való vig poharazás és szellemesnél szellemesebb fetköszöntők közben a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Alakítsunk tejszövetkezetet.

(Folyt. és vége.)

A tejgazdaság fejlettsége fokmérője a mezőgazdasági fejlődésnek. Utalunk e tekintetben a külföldi példákra és hitvatkozunk valamennyien, mezőgazdaságilag fejlett európai államra, kezdve Ausztriát, fel egészen Svédorszáig, mindenhol azt találjuk, hogy ott, a hol gazdaság és jólét uralkodik, ott fejlett a tejgazdaság is s a gazdák legkisebbje is a tejszövetkezetek révén élvezi az ebből fakadó előnyöket. Nem sorolhatam föl az összes államok tejgazdasági viszonyait, de hivatkozom a kis Dániára, melynek területe nem nagyobb, mint négy magyarországi vármegyéé, földje pedig korántsem oly termékeny, mint a miénk s mégis ez a kis ország — dacára annak, hogy tejből és tejtermékekből nagy a belfogyasztása — évenként Angolországba 200 millió korona értékű vaját szállít ki az ottani tejszövetkezetekből, az pedig szintén köztudomású, hogy Svéd- és Norvégország, Németalföld, Francia- és Németország, felső Olaszország és Svájc, valamint Ausztria virágzó mezőgazdaságának és gazdagságának alapja a fejlett tejgazdaság és állattenyésztés.

Tudjuk azt, hogy nálunk csekély a tej-, vaj- és sajt-fogyasztás s csak az utóbbi években emelkedik ez rohamosan, a jobb tejtermékek

forgalomba hozatalával. S dacára annak, hogy tejet éppen csak a nagyobb városok mentén levő községek tudnak értékesíteni, mégis vajkivitelünk alig haladta meg a behozatalt! Csekély belfogyasztás és közel két millió tehénállomány mellett tehát még saját szükségletünket sem fedeztük, hanem drága pénzt hoztunk be külföldről vaját, a kisgazdák pedig a termelt tejet nem értékesíthették, hanem a háztartásokban kallódott el e jeletékenny értéket képviselő termék. Mert dacára annak, hogy a mi marhaállományunk tejelés szempontjából messze mögötte marad a külföldinek, mégis túlzás nélkül a tejtermelés évenkénti értékét 200 millió koronára becsülhetjük, csak-hogy sajnos, ebből igen kevés folyik be készpénzben a kisgazdák zsebébe, mert szervezkedés hiányában nem képesek a tejet feldolgozva kereskedelmi cikk alakjában értékesíteni.

Azért szükséges tehát tejszövetkezeteket alakítani, hogy ott, ahol nincs a nyers tejnek piaca s ahol nem lehet minden időben, tejmenyiséget értékesíteni, szövetkezetben való feldolgozás útján értékesíthessük miáltal azonnal, habár szerény jövedelemhez is jutunk, de mégis alapul fog szolgálni ahhoz, hogy állattenyésztésünket fejleszthetjük.

A tejszövetkezetek megalakítása pedig igen egyszerű módon történik s hogy milyen előnyökkel jár, mutatják most már hazai példák is.

Hazai példákkal tudjuk igazolni, hogy olyan alföldi községekben, ahol a tejszövetkezet megalakítása előtt ugyyszólván egy garast sem vettek be a tejből s hol elhanyagolt és csenevész volt a tehénállomány, nem is gondolták, hogy egyáltalán eredményt érhesenek el; a tejszövetkezet megalakításával 20—40 ezer koronát vesznek be a tejből s nem egy olyan tejszövetkezet van, melynek jövedelme a 60—70 ezer koronát is meghaladja.

De nemcsak az az előnye a tejszövetkezeteknek, hogy az eddig elkallódott tejet értékesíteni lehet, hanem a főelőnyük abban nyilvánul, hogy a gazda belátván azt, hogy értékesítheti a tejet, gondolzza, ápolja és jobban takarmányozza tehenét, mert azonnal megtérül a több tejpénz révén a jobb takarmányozás kiadása. Ha pedig ápolja és jobban takarmányozza tehenét, növeli annak értékét, borját pedig jó tejelőnek gondolva fölneveli és szaporítja a tehen és egyidejűleg a növendékállományt s így azon helyre jut, hogy takarmánynövényeket természet, miáltal megszűnik az egyoldalú termelés s nagyobb és jobb lévé a trágyatermelés, nagyobb-

bak és biztosabbak lesznek a termései, olyanira, hogy kisebb területeken többje terem, mint azelőtt a nagyobb területeken. A tejszövetkezet megalakításával tehát abba a helyzetbe kerül a gazda, hogy az állattartás révén azonnal pénzhez jut és észrevétlenül fokozatosan minden nagyobb befektetése nélkül emeli állatállományát, de egyúttal annak értékét is s rövid idő alatt átváltozik eddigi egyoldalú és bizonytalan, rossz gazdálkodása többoldalúvá, miáltal ismét állandóbb és nagyobb lesz a jövedelme, visszatér a csak nem elvesztett önbizalom és az anyagi jólét.

Az a kérdés tehát, hogy miként alakítandó meg a tejszövetkezet, a melynek révén ezt a sok jót elérhetni?

A dolog igen egyszerű. A községbeli gazdák, a kik hajlandóságot mutatnak a megalakulásra, ebbeli szándékukat bejelentik egy bizalmi férfiúnak, a ki rendszerint a lelkes, ottani birtokos, jegyző, gazdatiszt, tanító, vagy bármely értelmes gazda. Ha a bejelentett tehenek száma 150—200 drb., akkor már megalakítható a szövetkezet. Rendszerint úgy szokott lenni, hogy a gazdák egy része tartózkodik s csak akkor lép be, a mikor látják, hogy a szövetkezet megalakult és üzembe helyeztetett. A mint látják, hogy az első hónap elteltével a szövetkezeti tagok a beszolgáltatott tejtért pénzt kapnak, azonnal belép minden tehentulajdonos.

A tagok minden egyes tehén-üzletrész után befizetnek 1—2 koronát, bérelnék alkalmas helyiséget, vagy ha nagyobbban igénylik a szövetkezet, külön épületet emelnek. A befolyó jövedelemből elsősorban levonják a költségeket s a fennmaradó összeget a beszolgáltatott tej arányában kifizetik.

A földmívelési ministerium támogatja a kisgazdákat a tejszövetkezet megalakításának teendőiben akként, hogy az Erdélyrészi ministeri kirendeltség útján kiosztatja a megalakításhoz szükséges nyomtatványokat, alapszabályokat, jegyzőkönyv és cégjegyzésre vonatkozó mintákat, a megalakítást eszközli; sőt a gazdaköröknek ha azt kéri támogatja a szövetkezetet berendezési segéllyel. Továbbá ajánlja a megbízható vajkereskedőket és az üzem megindításhoz díjmentes vajmestert küld a községbe a ki megtanítja a szövetkezet igazgatóságát és az alkalmazottakat az összes teendőkre.

Tehát csakis a gazdák hajlandóságán és akaratán múlik, hogy tejszövetkezet minden olyan községben megalakuljon, ahol megfelelő

Béla felsóhajtva csomagolni kezd. E percen jön vissza a vendéglős.

— Mi elmegyünk már — mondja Béla és összeszedi a takarókat és kabátokat.

— De kérem, nagyságtoknak előbb tanuvallomást kell tenniük a kapitányságon!

Béla meghökken, Ellus elsápad. Jegyzőkönyvet vesznek föl, talán meg is esketik őket, hiszen ez borzalmas helyzet.

Szerencsére láрма keletkezik odakünn és a vendéglős elsiet.

— Béla az istenért siessünk, most megszökhettünk!

— De... ezek az emberek jogosan elvárhatják, hogy a kapitányságon ismételjük, amit itt vallottunk!

— De kérlek... hadnagy létedre?

— Már azért is kötelesség volna bevallani az igazat!!

— Béla könyörgöm, még csak ezt az egy szivességet tedd meg nekem, szökjünk innen! Hát igazán nem szeretsz már?!

Könnyek folynak végig a gömbölyű arcomon és Béla — természetesen — nem tud ellentállani. Magához öleli a kis zsarnokot... Összekapkod mindent, a Picit visszadugja a kosárkába és egy örízetlen pillanatban kisuhrannak.

Es két órával később szorosan egymáshoz simulva ülnek egy első osztályu kupében. Es a Pici?!

Ellus könyörgő kérelmére egy hordár a szülők lakásába szállította vissza a gonosztevőt!

Az asszonyka feje fáradtan pihen az ura vállán... Béliának az nagyon jól esik, de gondolatban azt a levelet fogalmazza meg, amelyet holnap reggel egy nagyobb pénzösszeg kíséretében elküldeni szándékozik a pályaudvar vendéglősenek. Akaratlanul elszólja magát:

— Csak nem bocsátanak ki utánunk köröző levelet?!

— Mit mondasz kérlek? — ijed föl Ellus. — Köröző levelet?!

— Mert megszöktünk anélkül, hogy kifizettük volna a teát, stb.

Az asszonyka összerázkódik és a férje felső kabátjának ráncai közé dugja a fejét.

Béla érzi mint remeg meg folyton az elbujt fejecske.

— Csak nem zokogsz Ellus? — kérdi gyöngéden magához ölelve az asszonyt,

Az Ellus bűnbánóan panaszos, szakgatott zokogással mondja:

— Nagyon jellemtelen alak vagyok én... Béla, de megígérem... hogy ezentúl te intézed el az ügyeinket...

Tettetett szájalommal vigasztalja őt Béla. Bensőleg azonban ujongó öröm fogja el és szentül megfogadja, hogy ha a Pici netán kimulna, — márványsírkövet állíttat neki.

Dóra.



Gümmőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és határozottan utatitsunk vissza minden pótkészítményt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájc). — Grenzach (Németország).



a tehénlétszám, mert a tejnek vaj alakjában való értékesítése nem okoz nehézséget, miután vaját ugyyszólván korlátlan mennyiségben szállíthatunk ki a külföldre, különösen ha arról gondoskodunk, hogy az ottani követelményeknek megfelelő minőséget termeljünk. A kisgazdák által termelt tej legelőnyösebben a tejszövetkezetek útján értékesülhet még olyan községekben is, melyek a városokban nyers tejet adhatnak el, mert ha szövetkezetet alakítanak, nem szükséges minde termelőnek külön-külön befáradni a városba s ott időt és pénzt fecsérelni, hanem az egy helyen összegyűjtött tejet átadják szintén egy helyen értékesítés végett.

Az értékesítésre vonatkozólag csak annyit jegyzek meg, hogy az attól függ, milyen a tejnek zsirtartalma s hogy miként értékesítik a gazdák a lefölözött tejet. Ha zsirdus a tej, ez esetben jó lefölöző gép használatával 20 liter tejből lesz egy kg. vaj, a gyengébb tejből 22—25 liter is kel. A géppel lefölözött tej édes marad és emberi táplálékul is alkalmas, de igen jó borjuk és malacok táplálására is. Értéke literenkint 2—4 filér.

Számos községben, látjuk mily előszeretettel veszi a szegény nép a lefölözött tejet családtagjai részére s hogy csak azóta táplálkozhatnak tejjel, amióta a szövetkezet révén lefölözött tej kerül forgalomba. A tehéntartó gazda növelheti marhaállományát, emeli a trágyatermelést s ezzel a terméshozamokat, szaporítja vagyonát és jövedelmét, a szegényebb nép jó és olcsó táplálékhoz jut, tehát csak alakítsunk tejszövetkezetet, mert ez uton hathatósan mozdítjuk elő a közérdeket és fejlesztjük az ország mezőgazdaságát.

KÜLÖNFÉLÉK.

A Kereskedelmi Csarnok bálja.

Szilágyosomlyó, 1910. jun. 19.

„... Igen sikerült táncmulatság” ...
„... fényes erkölcsi és anyagi siker” ...
„a négyest mintegy 60 pár lejtette” ... „a jókedv kivilágos kivraddig együtt tartotta a megjelenteket” ...

Jobban szeretnők, ha a mulatságról most is nem az alábbiakkal, hanem ezekkel a szokásos frázisokkal számolhatnánk be.

*

Esti 9 óra. A színház előtt tele van az aszfalt sétálókkal, akik a bejáratnál felállított ivlámpa fénye mellett kíváncsian nézik a gárdámok kísérete mellett a színházba surranó bálí öltönyös leányokat. Sajnos, nem igen van sok látnivaló, a bálózó vendégek csak nagyon gyéren gyülekeznek.

*

A csinosan feldisített bálterem lassanként élénkülni kezd. Puskás Béla, a kolozsváriak népszerű primásának 17 tagu zenekara megpengeti a hurokat s egy vállalkozó szellemű pár megkezdí a táncot. A többi követi a jó példát. Kevés a leány, de egytől-egyig kitűnően táncol.

*

Fél tizenkét óráig a kitűnő zene mellett folytonosan a boszton járta; a négyesre ekkor került rá a sor. A felállott 16 párt dr. Szilágyi Sándor dirigálta. Pompásan ment minden. A négyes befejeztével a cigány csárdásba kezdett. Ez volt az első csárdás az este és sajnos, az utolsó is.

*

A hangulat nem volt valami élénk. Bántotta a jelenlevőket, hogy olyan sokan hiányoznak azok közül, akiknek jelen kellett volna lenniök.

*

A vacsorához a szabad ég alatt voltak felfelterítve az asztalok. A kegyetlen hideg még

azokat is elriasztotta, akiknek szándékukban volt éjjel után is folytatni a táncot. Be nem várva, míg a cigányok a táncterembe visszatérnek, — egymásután szállingóztak haza a vendégek. Éjjel utánra egyetlen táncos pár nem maradt.

A kolozsvári primás megcsóválhatta a fejét: Szilágyosomlyón már mulatni sem tudnak!

*

Ugy látszik, hogy egy minden tekintetben sikerült, kivilágos kivraddig tartó, — parázs mulatságot ez idő szerint lehetetlen nálunk összehozni. Az okra, mely ezt a szomorú állapotot előidézi, nem nehéz reátalálnunk. Városunk társadalmának különböző kasztokba széthúzása, az összetartozás érzetének teljes hiánya ez az ok, a melyen megtörik a legagilisabb emberek fáradozása is, a mint ezt legujabban a Kereskedelmi Csarnok vigalmi bizottsága is tapasztalhatta.

Vasuti kedvezmény a nem állami tanító-személyzetnek.

Ez uton is tudatom az érdekeltekkel, hogy a minisztertanács a kereskedelemügyi miniszter ur előterjesztése alapján a m. kir. államvasutak és a kezelése alatt levő, helyi-érdekű vasutak vonalain a féláru menetjegyekkel való utazás kedvezményét a nem állami tanító-személyzetre, tehát a felekezetek, községek, egyesületek és magánosok által fentartott és nyilvánossági joggal felruházott polgári iskolák, népi iskolák és kisdóvodák tényleges szolgálatban álló, rendszerezett állást betöltő tanáira, tanítóira, tanító-nőre és óvónőre — beleértve a rendszerezett (nem óradó) hitoktatókat is — kiterjesztette. A kedvezmény a jogosultaknak csak saját személyükre vonatkozik, a családtagok semmiféle utazási kedvezményben nem részesülnek. Nem illeti kedvezmény, továbbá a nem állami intézeteknél szolgálatban állott nyugdíjasokat sem. A szóban levő tanítói karra nézve az arképes igazolvány megváltása kötelező, mert egyes utra szóló jegy-igazolványért esetről-esetre való folyamodásnak hely kivételkép sem adatik. Az arképes igazolvány kiállításáért a jogosultaknak a folyó évre vonatkozólag lekésőbb június végéig, jövőre minden év december hó végéig, új alkalmazás esetén pedig a kinevezést, illetve megválasztást követő hó végéig az Államvasutak igazgatóságához közvetlenül kell folyamodniok. A bélyegmentes kérvényeket én látom el szabályszerű igazolási záradékkal és hivatalos pecséttel; a rendszeres alkalmazás azonban a kérvényen az iskolaszéki elnök által is igazolandó. A kérvényekhez 2 drb. látogató-jegy alakú, sajátkezü aláírással ellátott fénykép és a kérvényre ragasztandó postai bélyegjegyekben 2 K kezelési költség melléklendő; hozzám azonban a kérvények záradékolás végett a mellékletek nélkül terjesztendők be. Az egy intézetnél működők közös kérvényben folyamodhatnak. A kedvezménnyel egyidejűleg a kezelési költség az eddigi 1 K-ról, az állami személyzetre vonatkozólag is, 2 K-ra emeltetett fel.

Zilah, 1910. június 18.

Nagy Károly,
kir. tanfelügyelő.

— Kinevezés. Riebel Károly volt szilágyosomlyói adóhivatali ellenőrt a pénzügyminiszter a nagymihályi m. kir. adóhivatalhoz pénztárnokká nevezte ki.

— Papválasztás. Végh Árpád zilahi ref. segédlelkész a színnyei (Szolnok—Doboka) egyházközség egyhangulag papjává hívta meg.

— Pót- és javító érettségi vizsgák. A folyó évi pótló- és javító érettségi vizsgálatok az erdélyi ref. egyházkerület 7 főgimnáziumát (Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyenyed, Sepsiszentgyörgy, Szászváros, Székelyudvarhely, Zilah) illetőleg az egyházkerületi igazgató-tanács

intézkedéséből kifolyólag a folyó év szeptemberében, illetőleg decemberében a zilahi Wesse-lényi-kollégiumban tartatnak meg.

— Záró-ünnepély. A szilágyosomlyói róm. kath. leányiskola növendékei és a sz. Ferenc-rendű nővérek zenetanítványai 1910. évi június hó 23-án, csütörtökön d. u. 5 órakor a városi színházban 14 pontból álló érdekes műsorral záró-ünnepélyt rendeznek.

— Függetlenségi Kör Zilahon. A zilahi függetlenségi párt erős szervezkedésnek indult. Mint a „Független Ujság” írja minden társadalmi osztályt magába foglaló széles alapra fektetett „Függetlenségi Kör” alakul. Julius 3-án a Népkerben nagyszabásu nyári mulatságot is tartanak, melynek tiszta jövedelmét a „Függetlenségi Kör” alakítási és fenntartási költségei fedezésére fordítják.

— Templom-szentelés. A krasznai ref. egyházközség szépen megújított templomát július 3-án szenteli fel Kenessey Béla dr. erdélyi püspök. Az egész község méltó fényvel óhajtja fogadni a reformátusok főpásztorát. A készületek nagyban folynak az ünnep emelésére. A meghívókat a napokban bocsátották ki, de ez uton is kifejezik, hogy szívesen lát minden érdeklődőt az egyházközség. A püspök fogadtatása július 2-án Csucsán d. u. 1/3, Ósizerben d. u. 1/2, Krasznahorvátban 1/6, Krasznán 6 órakor történik. A szentelés napján — július 3. — d. u. 1/2 órakor közös ebéd lesz a Széchenyi-kávéházban, melyen, hogy minél többen jelenhessenek meg, kétféle ár és minőség lesz, úgy mint 5 és 2:50 kor. értékű. E közös ebédén való részvételre június 27-éig kéri a jelentkezéseket a lelkeszi hivatalnál eszközölni. Aki előre bejelenti az ünnepségeken való részvételüket, elszállásolásukról gondoskodik az egyház előljárósága. A ünnep sorrendjét lapunk jövő számában fogjuk közölni.

— Előleges színházi jelentés. Tisztelettel van szerencsém értesíteni Szilágyosomlyó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy elsőrangú művész erőkből álló színtársulattal és saját zenekarommal 1910. június hó 28-án, kedden „Az elvált asszony” Fall Leo nagyhatásu operette ujdonságával kezdem a színi évadot. Társulatom névsora: Müszaki személyzet: Heves Béla, igazgató. Baghy Gyula, főrendező. Czako Vilmos, igazgató-helyettes, ügyvezető-titkár. Hajsinek Rezső, karnagy. Borsódy József, sugó. Horváth Gyula, ügyelő. Balla Erzs, pénztárnoknő. Markovits Henrik, könyvtárnok. Működő nők: H. Balla Mariska, szubrett és népszínmű énekesnő. Dénes Ella, coloratur énekesnő. Lugossy Irén, énekesnő. Aitner Ilka, anyaszínésznő. Markovits Margit, hősnő. Gömöri Vilma, társalgási színésznő. Czako Mici, szende. Virth Sári, naiva. Szélényi Emilia, komika. Kar- és segédszínésznők: B. Kovács Lenke, Dunai Rózsika. R. Utassy Bella, Nemes Bella, Rajna Erzs, Markovits H.-né, Salgó Anna, Székely Ilonka, Hajsinek Rezsőné. Működő férfiak: Baghy Gyula, jellemszínész. Szilágyi Ernő, hős és jellem. Inke Rezső, énekes bonvivant, szerelmes. Sipos Zoltán, siheder bonvivant. Herczeg Vilmos, kedélyes apa. Rónay Imre, operett buffó, komikus. Somogyi Károly, burleszk komikus. Burányi Ferenc, tenor énekes. Barics Gyula, bariton énekes, énekes bonvivant. Molnár József, társalgási színész. Ifj. Baghy Gyula, komikus. Vajna Károly, szerelmes és társalgási. Ross Jenő, énekes és társalgási. Kar- és segédszínészek: Markovits Henrik, Juhász József, Antal Lajos, Horváth Gyula, Rovó István, Sárossy Nándor, Kőszeghy Károly. Fekete Jenő, főruhatárnok 2 segéddel. Kállay Mihály, kellékes 2 segéddel. Váczi György, díszmester 2 segéddel. Kovács György, szereposztó s 2 színházzsolga. 14 tagból álló polgári zenekar. A színidény alatt a következő ujdonságok kerülnek színre: „Elvált asszony” operette. „Az obsitos” operette. „Iglói diákok.” „Színészvér” operette. „Luxemberg grófja” operette. „Tilos a csók” operette. „Sasfiók”

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó:



Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hasajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó:



Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

4—20

Rostand Edmond drámája. „A sötét pont” bohózat. „A kék egér” bohózat. „Sári bíró.” „Taiun.” „A botrány.” „Liliom,” egy csirkefogó élete és halála. „A kis pajtás” vigjáték. „A testőr” bohózat újdonságok. Támlásszék bérlet 12 előadásra (szelvény) 25 korona. A bérlet eszközölésével Czákó Vilmos titkárom van megbízva. Magam és szintársulatom minden egyes tagját szíves jóindulatába ajánlva, maradtam tisztelettel Heves Béla, a szatmári színikörület igazgatója.

— **Meghívó.** A szilágysomlyói Ipartestület és Polgári Olvasókör részben az elagott iparosok, részben az olvasókör könyvtára javára, a malomerdői nyári mulatóban, 1910. évi július hó 3-án, jótékonycélú zártkörű nyári táncmulatást rendeznek.

— **Pótvásár Zilahon.** A június 1—2-re eső, de az országgyűlési képviselőválasztás miatt elmaradt országos vásár helyett Zilahon július 6—7. napján a kereskedelemügyi miniszter engedélye alapján pótvásár fog tartatni.

— **Méhészeti előadás.** Június hó 13-án a kerületi méhészeti szaktanár Somlyógyörteken K. Nagy Béla földbirtokos mintaméhésében érdekes gyakorlati előadást tartott a környék érdeklődő intelligenciája és méhészkedő kisgazdái előtt. Megmagyarázta a méhészeti jelentőségét, a méhek természetét és egy műrajnak a készítését gyakorlatilag mutatta be. Ezután az összejött társaság megtekintette a házigazda minta-szőlőjét, szüretelő helyiségét és mintagyümölcsösét, ahol sok tanulságot és követésre méltót tapasztaltak. A társaság az esti órákban oszlott szét.

— **Elveszett óra.** Folyó hó 20-án d. u. 5—6 óra között az állami népiskolától a Vásártér-utcáig, illetve a Magura-utcán 1 nő fekete acél óra rövid arany láncsal és zsuzsuval elveszett. Kéretik a megtaláló, hogy a rendőrkapitányi hivatalhoz szolgáltatassa be, hol illő jutalomban részesül.

— **Friss Kugler** háromszor hetenként, ugyisintén eredeti Gessler-féle ezüst üstben főtt málnaszörp kapható Schvarcz E. és Társa cégnél (Moni-ház).

— **Haverda Mariska** és társai bűnügyében a magyar királyi Kuria a szegedi esküdtszék ítéletét, — mely az összes vádlottakat fölmentette volt — egész terjedelmében megsemmisítette és az ügynek újabb tárgyalásával a budapesti törvényszék esküdtbíróságát bízta meg.

— **Cirkusz.** A Killiany-cirkusz napok óta városunkban tartja előadásait a Bem-téren felállított óriási ponyvasátorban, mely a legtartósabb eső és leghevesebb szél ellen is kellő védelmet tud nyújtani. A variete-társulat érdekes produkciói közül Killiany Olga bravuros mutatványai tűnnek ki. Jungleur, zenébohócok s a pesti Beketow-cirkuszból lehozott akrobaták mutatványai egészítik ki a műsort. A társulatot, mely csak rövid ideig marad nálunk, ajánljuk a közönség pártfogásába.

— **Köszönet.** A helybeli Silvánia Takarékpénztár, továbbá a Zilahi takarékpénztár helybeli fiókjának az iparos tanoncok folyó tanévi jutalmi díjaihoz 10—10 koronával járultak, melybeli kegyes adományaikért hálás köszönetét nyilvánítja ez uton is az iskola igazgatósága.

— **A szilágysomlyói** izr. elemi népiskolában az évvégi záróvizsgák a következő időben s sorrendben fognak megtartatni: Június hó 26-án d. e. 8—11-ig az I—II. osztályok az összes tantárgyukból, ugyanakkor a III—VI. osztályok a héber tantárgyukból vizsgáznak. Ugyanazon d. u. 3—6-ig a III. osztály s június 27-én d. e. 8—11-ig a IV—VI. osztályok a közismereti tantárgyukból vizsgáznak. Mely vizsgákra úgy az érdekelt szülőket, mint az iskola-barátokat ezennel meghívja az igazgatóság.

A magyar Karlsbad. Hazánkban egyetlen olyan gyógyfürdő van, amely gyógyhatás tekintetében vetekedik a világhírű Karlsbaddal. Ez a fürdő a kies fekvésű, festői szépségű Korytnicza, mely ozonduz levegőjével, kitűnő hatású

gyógyvizeivel, magaslati fekvésével, modernül berendezett vizgyógyintézetével az egyetlen hely, amely gyomor, bél és májbajokban szenvedőkre föltétlen gyógyító hatással bír. Az idei szezon máris nagyszámu vendégeinek gyönyörű verőfényes nyári napok kedveznek, úgy hogy míg az ország minden vidékéről vihart és esőt jelentenek, addig Korytnicza teljesen csapadéktmentes. Tehát nemcsak a betegek, hanem az üdülést és pihenést keresők is megtalálják itt, az évszázados fenyvesek között azt, ami után vágyanak. A közönség egészsége fölött, dr. Ormay József kir. tanácsos vezetésével három kiváló orvos őrökdi; a lakáskérdés a legkényelmesebb, amennyiben 15 pompásan berendezett szálló és villaépületben szállásolja el vendégeit az igazgatóság; az étellezésről több kitűnően vezetett vendéglő gondoskodik, úgy hogy mindenki, vagyoni viszonyaihoz, tehetségéhez mérten, országha be gyógykezelési időtartamának költségeit.

— **Ezuton figyelmeztetjük** a t. újságolvasó közönséget, hogy fővárosi lapjára Schvarcz E. és Társa cégnél fizessen elő, mivel a nevezett cég már este 1/7 órakor haza küldi és a mi legfontosabb, ezzel egy helyi vállalat életképességét is elősegíti.

— **Halálozás.** Bikfalvy András volt városi képviselő, ref. egyházi gondnok, ipartestületi elnök, a csizmadia társulat előjárósági tagja, a temetkezési-egylet pénztárnoka és szorgalmas iparos, életének 65-ik évében, folyó évi június hó 19-én délután 2 órakor, hosszas szenvedés után elhunyt. Földi részei folyó hó 21-én délután 5 órakor tétettek a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra. Halálát gyászolják: özv. Bikfalvy Andrásné szül. Besenczy Teréz, az elhunyt neje. Bikfalvy Mariska férjezett Tóth Györgyné, Bikfalvy Mihály, Erzsike, Ilona és Sándor, gyermekei. Tóth György és gyermekei: Lacika, Ilonka, Gyurka és Bandi, veje és unokái. Gudor Antal és neje s gyermekei. Rácz Gyula és gyermekei. Rácz György és neje s gyermekei, unokaöccsösei.

— **A székelyhídi pótválasztás,** mely országos érdeklődést keltett, június 16-án nagy küzdelem között folyt le Molnár Ákos Kossuthpárti és Fráter Lóránd Justh-párti jelöltek között. A küzdelem vége az, hogy Fráter Lórándot, az országszerte kedvelt népdalköltőt 911 szóval 906-tal szemben, tehát 5 szavazattal többel országgyűlési képviselővé választották. Érdekes, hogy a választást két angol turista is végig nézte, kik bizonyára nagyban csalódtak, mikor nem láttak sehol, az előre elképzelt gyolagatyás, lobogós ingujju és sarkantyus csizmás csikósokat a választási urnánál.

— **Nyári szövetkülönlegességek** ből uri öltönyök mérték szerint, finom kivitelben készülnek **Neuman József** uri szabó és férfi divatüzletében. 5—

Nyilttér.*)

Hársfalva gyógyfürdő.

Klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás) Posta és távirda.

230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett.

Fürdőidény május 1. szeptember 30.

Gyönyörű fekvés, ózondus levegő. Hársfa és fenyőfaerdők. Kényelmes és olcsó ellátás. Modern berendezés. Hidegvizgyógyintézet. Sós és fenyő belégzőtermek (Inhalatorium). Savanyuvizes és vasas

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

ásványvízfürdők. Orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők.

Gyógyvize kitűnő hatású tüdőbajok, malária (mocsárláz) gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut specifikus a görvélyes csontbántalmaknál, Mindenféle idegbántalmak, hipokhondria. vérbjaok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál. Részletesebb felvilágosítással szolgál

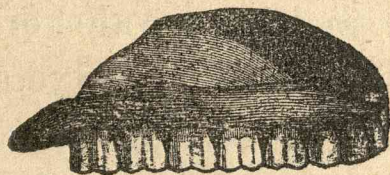
8—8

A fürdőigazgatóság.
Hársfalva (Bereg megye)

BÁTHORY GÉZA

fogtechnikai műterme

Szilágysomlyón. (Ipartestület épületében, a gör. kath. templom mellett.)



15—52

Szájpadnélküli műfog.

Foggyökerek eltávolítása nélkül is készítek rágáshoz alkalmas műfogakat.

Faeladási hirdetmény.

A kárásztelki róm. kath. egyház eladja 1910. évi agusztus hó 2-án Kárásztelek községben a r. k. plébánián d. e. 10 órakor kezdődő nyilvános szó és írásbeli árverésen a kárásztelki r. kath. egyház tulajdonát képező Kárásztelek község határában fekvő erdejében kihasználásra engedélyezett mintegy 68'86 k. hold területen kijelölt s a szilágysomlyói m. kir. jár. erdőgondnokság által átmérőt mellmagasságban mérve 289 drb. 16—24, — 2723 drb. 26—90 cm. vastag tölgy, — 1878 drb. 30—100 cm. vastag cser és 101 drb. 34—100 cm. vastag bükkszál-fából és a vékonyabb alnövésből álló mintegy 229 m³ tölgy dongafára, — 1744 m³ tölgyműfára, — 729 m³ cser és bükk-műfára, — 3604 üm³ cser és bükk hasáb, — 972 üm³ cser és bükk dorong, — 1473 üm³ tölgy hasáb, — 563 üm³ tölgy dorong tűzfára (130 cm. magas ürköbméterek,) valamint 581 szekér galyfára becsült lábon álló fatömeget.

Kikiáltási ár 54,427 K. Bántépénz 5443 K.

Zárt írásbeli ajánlatok csakis a szóbeli árverés megkezdése előtt fogadtatnak el.

Utó, távirati, vagy becsáron aluli, avagy kellően fel nem szerelt zárt írásbeli ajánlatok el nem fogadtatnak.

Részletes árverési és szerződési feltételek a szilágysomlyói m. kir. járási erdőgondnokságnál és a kárásztelki r. kath. plébánián Kárásztelken a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az erdő községtől 2'5 km.-re és a község a legközelebbi Somlyógyörtelek vasuti állomástól 8'6 km.-re fekszik.

Kárásztelek, 1910. évi június hó 15.

Somossy Viktor,
r. kath. plébános.

Ha fáj a feje,

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pasztillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára 1 korona 20 fillér.

Készíti Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva.

37—52

Kapható minden gyógyszerárban. Három doboznál ingyen postai szállítás.

Gyötrelmesebb, kinosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert



örökre megszabadult tőle az, aki Sztraka Menthol fogszappanját használja. Ára majolika szelencében 1 korona, melyhez a fogápolásról egy tudományos színvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógyszertárakban, drogériákban stb. kapható egy koronáért. 3 drbt 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. — Kapható: Szaplonozay Sándor és Balás Zsigmond gyógyszerészeknél Szilágysomlyón. Halmágyi Ilona urnő gyógyszerertárában Szilágynagyfalu.

Egy jó házból való keresztény fiu tanulóul felvétetik Schvarcz E. és Társa fűszerüzletében Szilágysomlyón.

Neuman József
uri szabó és férfi divatüzlete.

Legujabb szabásu zephir ingek mérték szerint. Nyak-kendőujdonságok.

Neuman József
uri szabó és férfi divatüzlete.

Hirdetmény.

Tisztelettel értesítjük a borfogyasztó közönséget, hogy **tisztán kezelt, kitűnő, zamatos borainkat** ezentúl kismértékben is (lezárt edényekben) árusítani fogjuk az új plebánia épületben levő pincéinkből és úgy rendezkedtünk be, hogy kívánatra palackozott borainkat házhoz szállítjuk és a tisztelt borfogyasztó közönségnek ez iránti igényeit a legteljesebb mértékben kielégítsük. Mójában lesz például mindenkinek több fajta borból egy néhány palackkal állandóan tartani pincéjében, vagy kamrájában s szövetkezetünk embere minden héten egyszer vagy kétszer — a szükséghez képest — elmegy vevőinkhez s az üres palackot átveszi és tele palackkal ellátja. Így a fogyasztóknak nincs semmi dolga a bor kezelésével, állandóan jó, tiszta, egészséges, többféle minőségű bor áll rendelkezésére és mindig friss állapotban s csinosan palackozva.

1909. évi asztali	1 liter	56 fillér,	1/2 liter	28 fillér.
1908. évi	1 "	64 "	" "	32 "
1909. évi vörös	1 "	66 "	" "	32 "
1909. évi Rizling	0.7 "	64 "		
1908. évi	" "	64 "		
1906. évi	" "	90 "		
1908. évi muskotály	" "	110 "		
1906. évi aszu	0.5 "	250 "		

Ezen árak palackonként házhoz szállítva és fogyasztási adóval együtt értetődnek. A palackokért a jelzett árakon felül még darabonként 20 fillért számítunk fel, de ezen összegget a palackoknak tiszta, ép állapotban való visszaadásakor megtérítjük.

A tisztelt borfogyasztó közönség szíves támogatását kérjük.

Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet.



Érdekes Mesés

Felülmulhatatlan

mert egyedüli biztos hatásu szépítő szer a

Máramarosi Liliom Arckenőcs

13—26

nem szabad oly háznak lenni, hol nem a csodás hatásu

Máramarosi Liliom-szappannal

mosakszanak este-reggel.



Állandó

használatban van a világ minden részébe elterjedt biztos hatásu szépítő szer a

Máramarosi Liliom arckenőcs és Liliom-szappan

mert most már nemcsak a hölgyek, de az urak is használják a kéz s az arc ápolásához, finomításához.

Egy tégly arckenőcs éjjeli használatra 1, vagy két korona.

Egy tégly arckréme nappali használatra 2 korona.

Egy eredeti szappan 80 fillér.

Egy doboz hölgypor (3-féle színben) 1 korona 20 fillér.

Egyedüli készítő:

Dr. Reisman Ödön

gyógyszerész Máramarossziget, főter 8.sz.

Postai rendelések utánvétellel eszközöltnék.

Kapható: Szaplonozay Sándor és Balás Zsigmond gyógyszerészeknél.

Szilágynagyfaluban: Halmágyi Ilona gyógyszerertárában.

Zovány-gyógyfürdő

Szilágysomlyóvármegyében.

Értesitem a t. közönséget, hogy a zoványi országos hírű **timsó és vasgálic-tartalmu gyógyfürdőt** megvettem és hogy az a most eszközölt átalakításokkal egészen modern alapra fektetve, áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

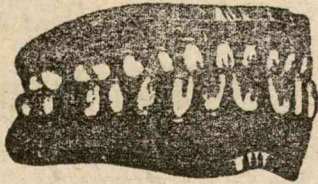
A fürdő vizének vegyi vizsgálata, nemkülönben az évtizedes megfigyelések, azon tapasztalatra vezettek, hogy a fürdő vize a női ivarszervek hurutos megbetegedéseinél elsőrangú gyógytényezőként szerepel és hogy e minőségében utólérhetetlen. A fürdő 10—15 pernyi távolságra fekszik a legközelebbi — Ipp—Zoványfürdő — vasúti és az Ipp községben levő posta- és távirdaállomástól. A fürdőorvosi teendőket dr. Markovits Jakab szilágysomlyói orvos ur látja el.

A fürdőközönség kényelmére napi elátás fürdással, szobával együtt, ha több személyből álló család veszi igénybe, 5 korona. — Vasárnap és ünnepnap a Szilágysomlyó felől érkező d. e. 11 és délután 2 órai, valamint a Margita felől d. u. 1/2 órai vonatoknál mérsékelt díj-szabás mellett kocsik állanak a fürdőző közönség rendelkezésére. 2—6

Oláh László,
tulajdonos.

Angol rendszerű

fogműterem



Szilágysomlyón, (Csorgó-utca, saját ház.)

Készíték azonnali rágásra alkalmas teljes fogsorokat, **foggyökerek eltávolítása nélkül**, valamint a szájból ki nem vehető arany és platina **fogkoronákat**, továbbá arany, arany pillér, porcellán és kautschuk fogsorokat, **jótállás mellett**.

Kiváló tisztelettel:

Brüll Sámuel,
fogtechnikus.

17—52

Felhívás

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való **ponyváimat**, szegedi **kenderzsákokat**, **pokróckokat**, **zsákkötöző és dohányzsinegeket** olcsó árban.

Favéges kézi kévekötőket a legolcsóbb árakban.

Kivánatra mintát küldök.

Wiener Adolf,

gyári raktára, ponyva és zsákkötőszövő intézete
Debrecen, Kossuth-u. 27.

4—10

Aki

középiskolába (gimn., reál, felsőkeresk., polgári) járó fiát **hitközségi felügyelet**, állami ellenőrzés és tanfériak vezetése alatt álló

INTERNATUS

szigorú nevelésére akarja bizni — kérjen prospektust a **debreceni izr. hitközség** titkárától.

Interurban és megyei telefon 813.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdén nőttek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen **díjtalanul** rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező. Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak Tucatonta 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Legfinomabb kenyérliszt, naponta friss házikenyér

kitűnő debreceni szalonnap kapható

Kopenecz K.

fűszer és lisztkereskedésében
Szilágysomlyón. (Vármegyház-utca Dr. Meszesán-féle ház.)
18—

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utcában levő **házas telkem szabad kézből, jutányos árban eladó.** A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocsis szin, — egy 4 lóra való istálló, — és egy 100 hektoliternyi úrtartalmu esővizeztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

!! A Magyar ujságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as esemény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:
Braun Sándor.

Felolvasó szerkesztő:
Hacsak Géza.

Naponként 155.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16 K. | Negyedévre 4 K.
Félévre 8 K. | Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olvasó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.— K. | Negyedévre 1.50 K
Félévre 3.— K. | Egy hónapra —.50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.



Hirdetések
A „Szilágysomlyó” részére
jutányos áron vétetnek fel.



Félix - gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, vízhozoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztoba, társalgó-, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirda, interurban telefon. — Curtaxe és zenedíj nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság. 12—15

Földvári L.

13-50

Cégtulajdonos: Földvári Mór,

debreceni első elektrotechnikai gyár és vállalat.

Üzleti iroda: Piacutcai barak.

Gyártási telep Széchenyi-utca 55. sz.

Telefon 168. DEBRECEN. Telefon 168.

Ajánlja legjobb kivitelben, olcsó árakban:
legjobb minőségű Wolfram-égőket,
osilárokat, ilylámpákat,
motorokat, dynamókat,
villamos szellőztetők minden nagyságban.

Kerékpárok, kerékpár

alkatrészek nagybani raktára.



Pap Iván

gőz-, kelmefestő- és vegytisztító intézete Szilágysomlyón, Vágóhid-utca 309. szám.

Női- és férfiruhákat foltoktól a legalaposabban tisztít és mindenféle színre megfest. A vegytisztítás által a kelme eredeti új színét visszanyeri. Egészségi szempontból roppant fontos: A vegytisztítás által elpusztulnak a ruhákban rejtőzködő bacilusok veszedelmes betegségek csirái. — A legújabbban feltalált Elektrom-festékek! Több ezer új divatu, gyönyörű minta!

A n. é. közönség pártfogását kéri

7—

Pap Iván,
kelmefestő és vegytisztító.

1848

eredeti angol, francia és amerikai toalet modelt közül a Budapesti Bazar egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyenes mutatványszámot küld a

Budapesti Bazar kiadóhivatala

Budapest, VIII., Baross-utca 22.
(Budapesti Bazar-ház.)



Szilágysomlyó alispánjától.

4724—1910. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágysomlyó rendezett tanácsu városánál az

aljegyzői állás

elhalálozás következtében üresedésbe jött. Ezen állásra, a mely jelenleg a város szervezeti szabályrendelete alapján 1600 korona fizetéssel, 300 korona lakáspénzzel van javadalmazva és esetleg a városi tisztviselők illetményeinek szabályozása során a X. fizetési osztálynak megfelelő illetményekkel lesz egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képesítésüket, eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal és születési bizonyítvánnyal ellátott pályázati kérésüket 1910. évi július hó 15. napjáig hozzám adják be. A pályázati határidő lejártá után beérkező kérések figyelembe vételét nem fogjuk.

Zilah, 1910. június hó 18-án.

1—2

Török István,
alispán.

Új gyógyító módok!

Dr. Rác Ödön gyógyintézete

Nagyváradon, Szilágyi Dezső-utca 7. szám.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamrák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, reuma, hűlés, köszvény, női bajok, sziv, gyomor, bélbajok ellen. 8—17

20 szoba olcsó pensióval. Nagy portmentes kert
Kivánatra prospektus.

A FONCIÈRE Pesti Biztostió Intézet

kötvénykiállítási joggal felruházott szilágymegyei főügynöksége elvállal
ugy maga, mint az egész vármegye minden községében levő képviselő
tűz,

jég,

élet,

baleset,

betörés,

üveg és

szavatossági

biztosításokat legelőnyösebb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

16—